

Londonska policija potlačila izgrede brezposelnih

Pohod na parlament se izjalovil. Veliko število ljudi ranjenih in aretiranih v bitki s policijo. Lansbury sprejel delavsko deputacijo

London, 2. nov.—Včeraj so izbruhali novi izgrede in bitke med brezposelnimi, "gladovnimi pohodniki" in policijo, v katerih je bilo mnogo ljudi ranjenih, nekateri težko, v raznih distriktih Londona.

Izgrezniki so pobili šipe v oknih, ustavili promet na ulicah in razdejali veliko število avtomobilov. Bitke so sledile, ko je policija preprečila naskok na parlament. Brezposelni so hoteli predložiti svoje pritožbe proti odredbi, s katero je vlada znatno zmanjšala brezposelnostno podporo, toda njihova zahteva je bila odbita na podlagi stare tradicije, da mora policija predložiti parlamentu le član parlamenta.

W. L. Hannington, komunist in voditelj "gladovne armade", je prejšnji dan zagrozil s invazijo parlamenta, toda njegov načet je rezultiral v fiasku. Policija je Hanningtona še jutraj aretirala in ga odvedla v zapor. Njegovi pristalci, ki so bili brez voditelja, so se pričeli pomikati proti parlamentu zgodaj jutraj. Nasproti so jim prišli močni oddelki policije na konjih, ki so se zapodili med množico in pričeli udarjati s koliki na glave, brezposelni pa so obmetavali police s kamenjem in drugimi predmeti. Policiji se je kmalu posrečilo razdeliti množico na posamezne skupine, ki so nato niso mogle uprati oboroženi sili. Naskok na parlament je bil s tem preprečen.

Krvave bitke so se potem vršile na raznih trgih in so trajale do večera. Šele zvečer je policija dobila kontrolo nad situacijo. Voditelji izgreznikov so bili aretirani in odpeljani v ječo.

Med tem pa so se v poslanski zbornici odigravali burni prizori. Tekom seje je neki moški na galeriji zavpil: "V imenu milijonov brezposelnih zahtevam, da zbornica sprejme delavsko deputacijo in ali njen protest proti redukciji podpore." Policija in detektiv, ki so okupirali vse strategične pozicije zunaj in znotraj parlamenta, so hitro potlačili kričanje in ga vrgli na cesto.

Kasneje je George Lansbury, voditelj laboristične grupe v parlamentu, sprejel delegacijo brezposelnih v svojem uradu. Delegacija je izjavila, da se je ločila od Hanningtonove "gladovne armade" in apelirala na Lansburyja, naj predloži njene pritožbe in zahteve poslanski zbornici, kar je Lansbury obljubil. Policija je zastrašila vsa javna poslopja v osrčju Londona, med temi tudi kraljevo palačo, ker obstaja nevarnost pred novimi izgredivi.

Oklahomske sodišče pusti socialistične glasovnice
Oklahoma City, Okla. — Demokratiški političarji so uspeli v svojem boju proti socialistični stranki, ki je pred vrhovnim sodiščem izgubila bitko do glasovnice pri letošnjih predsedniških volitvah. Pravico do glasovnice je sodišče zavrglo s petimi proti štirim glasovi.

Sodnik Fletcher Riley, ki je podal manjšinski odlok, v katerem pobija večino, je rekel, da bodo volilci lahko zapisali na glasovnico ime Norman Thomasa in James H. Maurerja in naredili križ; take glasovnice bodo veljavne.

Učiteljice sprejele redukcijo
Newcomertown, O.—Ker je zrasla nevarnost, da bodo morale javne šole zapreti vrata radi pomanjkanja fondov, so učiteljice pristale na redukcijo plače za deset odstotkov.

PROTI DUMPINGU JEKLARSKIH IZDELKOV

Dumping odjeda kruh ameriškim delavcem, pravijo tovarnarji

Washington, D. C. — (FP) — Te dni so člani Ameriškega jeklarskega instituta nastopili na zaslišanju pred zveznim carinskim komisarjem Eblem in pleidirali, naj prepreči dumping jeklarskih izdelkov iz Belgije in drugih držav. Carina na inozemske jeklarske izdelke je od 10 do 40 odstotkov, toda izkazala se je za neučinkovito, so argumentirali tovarnarji.

George H. Charles, podpredsednik instituta, je dejal, da je uvoz jekla iz inozemstva v prvi polovici tekočega leta znašal 305.000 ton. Jeklarski tovarnarji ne morejo konkurirati s Belgijo in drugimi državami, kjer so delavke meje nižje kot v Ameriki. Plača izučenega jeklarskega delavca v Ameriki je osem dolarjev na dan, belgijskega pa le \$1.75 do \$2. Charles ni omenil, da je produkcija na posameznega delavca v Ameriki petkrat večja kot v Belgiji. Ako bi ameriška vlada ustavila uvoz jekla iz inozemstva, bi industrija lahko uposlila nad deset tisoč novih delavcev, je rekel.

W. H. Johnstone, podpredsednik Bethlehem Steel Co., je dejal, da ameriške jeklarske kompanije ne morejo zmagovati niti obrestni na svoje obveznosti, ker je produkcija padla na 14 odstotkov kapacitete. Letna izguba jeklarske industrije znaša nad 120 milijonov dolarjev.

Jeklo, ki prihaja v Ameriko iz Belgije, Britske Indije, Japonske in Holandske, ima nižje cene kot ameriško. Tona inozemskega jekla stane \$12, ameriškega pa \$18, da bi na inozemsko jeklo naložena carina.

Zagovorniki velike mornarice naklonjeni Rooseveltu
Washington, D. C. — Podadmiral Coontz je podal izjavo, v kateri pravi, da imajo zagovorniki velike vojne mornarice zaupanje v Roosevelta. To izjavo tolmačijo, da se bo ljubila, ki agitira za povečanje ameriške pomorske sile, pridružila demokratskemu kandidatu za predsednika Združenih držav, ker služi, da je poraz Hooverja neizogiben. Lobja je bila zadovoljna s Hooverjem, ker je imenoval za načelnika navalističnega departmanta Adama. Ker bo Adams najbrž šel v pekoj v marcu, bo ljubila napela vse sile, da pridobi Roosevelta za svoje načrte.

Brezposelni protestirajo
Redwood City, Cal.—Bedwood City, predmestje San Franciscu, je bilo pozorišče gladovnega pohoda, ki je rezultiral v izgredivi. Krog dvesto oseb broječa množica moških, ženak in otrok je prišla na dvorišče okrajnega sodišča ter zahtevala prosta stanovanja, razsvetljavo, kurivo, mleko za otroke in denarno podporo. Pritoževali so se, da so jih dobrodelni delavci zalili s tem, ko so jih obsipali s vprašanji, zakaj imajo toliko otrok, ko so se obrnili za pomoč na Social Service komisijo.

Sodnik Franklin Swart, kateremu so predložili pritožbe, je naznanil, da bo odredil preiskavo.

Rekordna registracija volilcev

Krog 47 milijonov volilnih upravičencev se registriralo v vseh ameriških državah

Washington, D. C., 2. nov.—Na podlagi pregleda, ki ga je sestavila časopisna agencija Associated Press, se je 46,965,230 volilnih upravičencev registriralo za predsedniške volitve 8. novembra. To je rekordna registracija v zgodovini Združenih držav. Pred štirimi leti, v predsedniški tekmi med Hooverjem in Smithom, se je registriralo 42,387,254 volilcev ali nad štiri milijone manj kot letos.

Razen Pennsylvanije vse druge države z velikim številom elektoralnih glasov prikazuje višje število registriranih volilcev. Šest držav—Arkansas, Delaware, Georgia, Idaho, Pennsylvania in Texas—ima manjše število registriranih volilcev kot pred štirimi leti.

Razume se, da ne bodo val, ki so se registrirali, volili. Na podlagi študije prejšnjih volitev se domneva, da se krog 15 odstotkov volilnih upravičencev, ki se registrirajo, ne udeleži volitev. Sodiijo, da bo šlo krog 40 milijonov volilcev na volitve v novembru in oddalo glasove svojim kandidatom.

Razkrivanje politične korupcije v Kansasu

Javnoopravni magnat obdolžen, da podpira z denarjem "kozjezlezne" zdravnika

Topeka, Kans.—(FP)—Harry H. Woodring, demokrat in poenovni kandidat za governorja Kansasa, je obdolžen Dohertyjevo Cities Service Gas Co., da je trošila velike vsote denarja za izvolitev dr. Johna R. Brinkleyja, znanega "kozjezlezne" zdravnika, ki kandidira za governorja kot neodvisenec.

Woodring pravi, da je plinska družba ustanovila poseben denarni sklad za financiranje Brinkleyjeve kampanje. Reprezentant kompanije je nedavno izročil večjo vsoto Brinkleyjevu kampanjskemu odboru. Lista "Journal-Post" in "Wichita Beacon" tudi prejmeta subvencije od Dohertyja, ki lastuje večje število delnic teh listov, da agitirata za Brinkleyja.

Brinkley in njegovi pristalci pa sedaj pozivajo Woodringa, naj pojasni, kam so izginili skladi za gradnjo cest. Očitajo mu tudi, da gre denar, ki ga je demokratska stranka zbrala potom posebnega assessmenta pet odstotkov od mesečne plače, ki ga je naložila vsem državnim uslužbencem, kateri so pod governorjevo kontrolo, v sklad za izvolitev Woodringa.

poro. Pritoževali so se, da so jih dobrodelni delavci zalili s tem, ko so jih obsipali s vprašanji, zakaj imajo toliko otrok, ko so se obrnili za pomoč na Social Service komisijo.

Sodnik Franklin Swart, kateremu so predložili pritožbe, je naznanil, da bo odredil preiskavo.

REBELNO GIBANJE V MANDŽURIJI SE ŠIRI

Rebeli zajeli japonske čete v dveh mandžurskih mestih. Veliko število mož padlo v bitki

Harbin, Mandžurija, 2. nov.—Dve najkrvavejši bitki v zvezi z mandžursko kampanjo sta bili v teku v nedeljo in ponedeljek ob prgu Tsitsihar-Koshan železnice, se glase poročila, ki so dospela v Harbin.

Ti bitki značita, da se je revolta proti Japoncem in novemu režimu razširila proti vzhodu in da dobiva čedalje večji zamah. V bitki med japonskimi četami in kitajskimi lojalisti v Lahi in Tainchenu, severno od Tsitsihara, je bilo 33 japonskih vojakov ubitih in nad petdeset ranjenih. Poročila iz japonskih virov se glase, da so kitajske izgube mnogo večje.

Krog štiri tisoč kitajskih rebelov je navadilo na japonski garniziji v Lahi in Tainchenu. Obe garniziji sta bili izolirani že več tednov. Ker so bile komunikacije zveze pretrgane, niso mogli Japonci pozvati glavni stan japonske armade na pomoč. Poveljnik japonske garnizije v Tainchenu je bil v bitki s rebeli ustreljen.

Dasi japonske avtoritete zatrjujejo, da so njihove čete prisilile kitajske rebelne na umik, je situacija še vedno kritična. Smatra se za gotovo stvar, da obstaja zveza med rebeli v Tsitsiharu in gibanjem, kateremu načeluje general Ping-wen, ki dela velike preglavice japonskim avtoritetam na zapadni strani khinghanskega pogorja.

Japonski krogi pravijo, da so kitajski rebeli, ki so napadli garniziji v Lahi in Tainchenu, ostanki čet generala Ma Chan shana, ki je vodil uspešne operacije proti japonskemu vojaštvu v bližini Tsitsihara in ob reki Nonni pred enim letom.

Zamorel protestirajo

New York. — Asociacija za napredek zamorskega ljudstva je naslovila oster protest proti upravi Ameriškega rdečega križa proti zapostavljanju zamorcev v južnih državah pri razdeljevanju živil brezposelnim. Zvedelo se je, da postojanske Rdečega križa na jugu kažejo naklonjenost belopoltem, zamorce pa zapostavljajo.

"Vlada bi napravila veliko krivico, ako bi dopustila, da bi njene agencije še nadalje zapostavljale zamorce pri razdeljevanju podpore," pravi asociacija v svojem protestu.

Dijanska stavka v Madridu končana

Madrid, 2. nov.—Dijaki madridske univerze, ki so zastavali in uprizarili velike demonstracije proti prihodu francoskega ministrskega predsednika, so se večinoma vrnili v razrede.

Herriot je v večeranjem govoru s časopisnimi poročevalci zanikal obdolžitve, da je namen njegovega poseta sklenitev militarističnega pakta med Francijo in Španijo.

Krvave volitve na Kubi

Pet ljudi ubitih v spopadih med političnimi nasprotniki. Bomba razdejala gledališče in zahtevala pet človeških žrtv. Kandidati vladne stranke zmagali

Havana, Kuba, 2. nov.—Pet oseb je bilo ubitih in šestnajst ranjenih pri eksploziji dinamične bombe v Teatro de la Caridad, največjem gledališču v mestu Santa Clara. Eksplozija je bila višek krvavih bitk in spopadov med političnimi nasprotniki v raznih mestih otoka na dan splošnih volitev.

Eksplozija bombe je razdejala gledališče. Krog 600 ljudi je opazovalo igro, ko je eksplozirala bomba. Nastala je velika panika, ko so gledalci drveli proti vzhodu. Šipe v oknih bližnjih poslopj so popokale in vladala je splošna zmešnjava.

Policija je aretirala pet voditeljev opozicije, ki so osumljeni, da so položili bombo v gledališče. Avtoritete menijo, da se je opozicija skušala maščevati nad vlado, ker je slednja kontrolirala volitve.

Stranka predsednika Machada je izšla zmagovita iz volilne bitke. Skoro vsi njeni kandidati za senatorje in poslance so zmagali. Pravijo, da se krog 80 odstotkov volilcev ni udeležilo volitev, ker jim je tako avtovala opozicija, ki je uvidela, da ne bo nikogar opravila proti oboroženi sili diktatorja Machada, ki je kontroliral volitve.

V Nueva Pasa sta bili v bitki med liberalci in konservativci dve osebi ubiti in šest ranjenih. Opozicija v Bayamu je vdrila v volilne koč in uničila rekorde. Vojaške čete so razpršile izgreznike in avtoritete so razvejavale volitve.

V La Placetas so vojaške čete ubile dva člana konservativne stranke in deset ranile, ko so otvorile ogenj na demonstrante. Krvave bitke so bile v teku tudi v mestih Lajas, Pinar del Rio, Rodas, Guanabacoa, Falso in Auncion in drugih.

Profiti Morganove korporacije
Washington, D. C. — Columbia Gas & Electric Corp., ki je v rokah Morganovih interesov, je napravila v zadnjih štirih letih \$107,266,213 profita. Poročilo o profitech korporacije je te dni predložil zvezni obrtni komisiji R. J. Ryder, računski izvedenec komisije, ki vodi preiskavo poslovanja elektrarskega trista.

Vrednost "javnih naprav, ki jih lastuje Morganova korporacija, se čeni na \$587,956,666. Preiskava je ugotovila, da so Morganovi interesi povečali vodni kapital za 44 milijonov dolarjev v tistem obdobju, da zakrijejo del ogromnega profita, ki ga vlečejo iz javnih naprav.

Voditelji raketirke gange aretirani

Chicago, 2. nov.—Deset moških, med temi sedem direktorjev raketirke gange, je bilo večeraj aretiranih, ko je policija vdrila v njihov glavni stan na 1. N. La Salle st. Pri dveh je policija našla revolverje in jih zasedla. Nadaljnja dva revolverja je policija našla v predalu pisalne mize. Aretirani so bili William White, Murray Humphries, Charles Fischetti, Marcus Looney, William O'Donnell, Paddy Sullivan, William Martin, Samuel Alex, John O'Brien in Joseph Moreno. Vsi imajo policijske rekorde in so bili aktivni kot raketirji v delavskih unijah, kar jim je prinašalo krog \$40,000 dobička na mesec.

Fehtarska kampanja skrahirana

Kansas City, Mo.—Fehtarska kampanja, katere cilj je bil zbrati sklad milijon dolarjev za pobijanje bede, se je izjalovila. Bogatini so postali skopi in se niso odzvali apelow za prostovoljne prispevke, "da se prepreči revolta." Po devetih tednih kampanje je bila zbrana vsota

BRAZILIJA IZGNALA VODITELJE REVOLTE

Načrta jih je na parnik, ki jih odpelje v Evropo. Bivšemu predsedniku grozi deportacija

Rio de Janeiro, 2. nov.—Kot kazen, ker so vodili trimesečno protivladno revolto v državi Sao Paulo, je brazilska vlada odredila izgon 78 mož, med katerimi so prominentni generali, uradniki in politični voditelji. Ta vladna deportacijska odredba nima primere v zgodovini držav Južne Amerike.

Policija je sredi objavila ime na izgnancev, ki se ne bodo najbrž nikdar vrnili v svojo domovino, katere je naložila na parnik Pedro Primo, ki odpelje proti Evropi. Večina izgnancev bo poslana na Portugalsko.

Z deportacijo voditeljev revolte se je vlada izognila dolgi preiskavi in obravnavam, zaeno pa je zadala težak udarec opozicijski stranki, ki ne bo mogla voditi uspešne volilne kampanje.

Na krovu parnika se poleg drugih nahajajo general Bertoldo Klinger, čigar apel za premirje je pospešil izjalovljenje revolte v državi Sao Paulo; general Isidor Dias Lopes, veteran dveh revolucij; Oswaldo Chateaubriand, žurnalst; Julio Mequida Filho, izdajatelj lista "Estado Sao Paulo, in Guilherme Almeida, poznan brazilski pesnik.

Arthur Bernardes, bivši predsednik Brazila, bo najbrž tudi poslan v izgnanstvo. On in Pedro Toledo, bivši governor Sao Paula, sta zaprt v vojaški trdnjavi. Poleg njih se nahaja v zaporih večje število drugih voditeljev protivladne opozicije.

Izkoriščanje zamorskih delavcev

Hoover imenoval komisijo, da preišče položaj zamorcev, ki so uposleni pri gradnji vladnih projektov

Washington, D. C. — (FP) — Pred par meseci je reprezentant Asociacije za napredek zamorskega ljudstva predložil detaširano poročilo o ponašali, ki jo kontraktorji prakticirajo nad zamorskimi delavci, kateri so uposleni pri gradnji federalnih projektov ob reki Mississippi. Predsedniku Hooverju. Slednji je sedaj naznanil, da je imenoval posebno komisijo, da preišče iste fakte.

Člani komisije so dr. Robert H. Moton, predsednik Tuskegee instituta, zamorskega učitelja; U. S. Grant, član armadnega štaba, in sodnik James A. Cobb iz Washingtona, D. C.

Predsednik je povelil komisiji nalogo, naj prične s preiskavo položaja zamorskih delavcev takoj in predloži svoje ugotovitve v posebnem poročilu.

Preiskava, ki jo je vodila Asociacija za napredek zamorskega ljudstva, je ugotovila, da kontraktorji plačujejo nizke mezde zamorskim delavcem; da jih odirajo v svojih prodajalnah, kjer morajo delavci kupovati potrebščine; da so šotori, v katerih so nastanjeni, neštarna in da delovodje tudi pretepaajo delavce in jih drže v aktualnem tlačanstvu.

Bistvene dejstva o situaciji zamorskih delavcev je predložil Hooverju lansko zimo William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, potem ko so uradniki delavskih uni proučili položaj na licu mesta. Hoover je doslej ignoriral pritožbe.

dvestotisoč dolarjev, večino tega denarja pa so bili prisiljeni dati delavci, ki še niso bili vrženi na cesto. Mestne avtoritete so naznanile, da potrebujejo najmanj deset milijonov dolarjev za nasičevanje brezposelnih prihodnjo zimo.

Joe Crane, znameniti padalec s pomočjo (parajuta (padala) iz aeroplanov, v New Yorku

"It's toasted"
Tea savored with Leslies

Ivan Jontes:

Imigrant Janez Mihevc

Ko ga je Janez nekoč opozoril na neumnost njegovega početja, se je Jože lahko mišljeno odrezal:

"Vem, da sem neumen, toda meni se zdi prijetno biti neumen... Kaj bi s pametjo, ki človeku brani uživati, dokler je živ in zdrav?"

"Kakor muha... in strupena mušnica..." se je posmejal Janez.

Jože se je veselo zasmel:

"Ha, ha, dobra primera. Jaz muha, ona mušnica. Ampak če je mušnica namočena v sladkem mleku, se je prijetno zastrupiti z njo..."

"Je že tako," je vzdihnil malo pozneje. "Človek si želi pričarati nekaj veselih ur v svoje življenje, saj vendar nismo tukaj zato, da zgolj garamo, žremo in spimo! In ker ne vidim drugega razvedrila, se napijem ko krava in v pijanosti se iznebam samega sebe ter postanem — čisto majhna, brezskrbna muha..."

Pa se dvignem in poletim proti luči — ah, luči so različne, jaz obletavam takšne, ki niso prebude in predalec... Luč je pač luč, meni vsaka veča glavno, da je luč..."

Tudi za Julko je imel dobro besedo.

"Ni slaba ženaka, Janez, samo preveč ženskih slabosti je v nji. Z vsakim se hoče porigrati. Mislim, da ji je v krvi in si ne more pomagati. Ona ni srečna, če se ne smuča okrog nje vsaj pol decata fantov. Je take nature, toda včasih tudi ni slaba ženaka. Jaz jo poznam. Ampak mož, on ti je pravi vrag: iz ženskih slabosti kuje denar ter se zraven cinično smeje. On bi se smehljaj, če bi te za tekel v postelji pri nji, pa bi mu ti pomolil petak — celo povabil bi te, da se zopet oglaši. Njemu je denar bog, kateremu je udan z vso dušo. Skratec, svinja! Ampak ona je all right."

Janez je zamišljeno prikimal. Skoro, da je res tako. Lesjakovo pohlepno po denarju je bil že odkril. Posebno očitna je bila ta Lesjakova slabost ob večerih, kadar so pri njem igrali karte za denar. Oči so se mu bliskale od pohlepa in če ni sam igral, so se mu prsti kar sami od sebe krčili, kakor da grabi denar z mize v svoj žep. In kako blaženo se je smehljaj, kadar je dobival, kako divje, sovražno je bliskal izpod čela z očmi in škrtal z zobmi, kadar je izgubljal! Janez mu je bral v očeh, da bi najrajši podal vse igralce ter jih oropal.

"Ne bom dolgo pri teh ljudeh," je dejal Janez.

Bilo je v soboto zvečer.

Pri Lesjakovih je bilo precej živahno. Peter rojakov je sedelo okrog velike mize v obednici, pred vsakim kupček novcev, po mizi pa so plesale karte. Igrali so "poker". Vendar je bilo v obednici prilično mirno; igralci so napeto sledili kretnjam delica, strmeli v karte, ki so bile razložene po mizi, in včasih se je kdo zadovoljno, zmagovalno zasmel, ter stegnil tresoč se roko po kupčku denarja, ki je vabil sredi mize — kdo drug pa je pridružen zakle. Potem zopet molk, šuštenje in padanje kart.

Bolj bučni so bili oni v kuhinji: bivši študent Jože, kočeni, nerodni dolgin Martin Goba, dobrovoljni Jaka Žagar in Julka. Na mizi in po tleh je ležalo precej izpraznjenih steklenic, kar jih je spravljal v imenitno voljo. Grobe, neodete šale in nage zgodbe, ki so jih hiteli pripovedovati drug za drugim, so vzbujale bučen smeh in razbrzdano krahlanje, in večale

žejo. Jože, ki je bil že na četrti stopnici v sedma nebesa, se je smilil okoli Julke ter jo otipaval; Julka se mu je smejala ter mu zdaj pa zdaj v šal potugala s prstom. Ko pa jo je ugriznil v oblo, belo ramo, ga je nalahko udarila z roko v obraz, nato pa sta se oba priarčno zasmejala.

"Vražja mušnica!" je zamrmral Janez, ki je stal med vrati ter opazoval prizor v kuhinji. "Nocoj bo zopet bil najmanj en desetak iz Jožetovega žepa. Kako žro — na njegov račun! Bedak."

Lesjak, ki se je naslanjal ob steno ter pohlepno motril igralce in karte, se je nenadoma veselo zasmel Janezu ter z glavo namignil proti kuhinji:

"Tepci, a?"

"Muhe... in mušnice!" ga je hladno zavrnil Janez, toda Lesjak ga ni razumel, alcer se ne bi bil tako sladko nasmešnil.

Čez čas je Lesjak izšel iz žepa novcev za petdeset centov ter ga nekaj časa neodločno obračal v tresoč se dlan.

"Bi še midva poskusila srečo?" se je obrnil k Janezu.

Janez se je porogljivo nasmejal. Poznal je že Lesjaka. Vedel je, da igra iz pohlepa, ne zaradi dolgočasje. Če izgubi svojih petdeset centov, se bo jesen dvignil, prešel karte, igralce, slabo srečo in ves svet ter odšel spat, če pa dobi par dolarjev, se bo rešal, da bo videti alernno skrbno v njegovih ustih. Več kot petdeset centov ni nikdar zaigral. Igralci so ga poznali in niso marali za njega.

"Bojse, da ne," ga je zbodel Janez. "Izgubiš, potem boš jokal za svojimi petdesetimi centi."

Lesjak se je zmrdnil: "Misliš? Meni pa se zdi, da se ti bolj bojiš za cent kakor se jaz."

To je Janeza naprijeto zbudilo in v hipni jeni je brez pomisleka prisedel k igralcem.

Poteklo je pol ure. Janez je po malem izgubljal. Slaba karta. Jesilo ga je že, da se je dal zapeljati v igre, toda tega ni maral pokazati; mirno, hladno je obračal svoje karte, jih na videz leno motril — in hladnokrvno izgubljal. Končno pa je dobil dobre karte: ko je padla prednjeta peta karta, so se smehljale pred njim tri dame.

Igralci, razen Lesjaka, so močje pobrali svoje karte ter jih slučajno na kupček; Lesjak pa je smehljaje se pogledal svoja dva asa, potem na skrivaj še enkrat pogledal svojo pokrito karto; nato se je sladko nasmešnil Janezu:

"Nu, Janez, kaj pravijo tvoje dame?"

Janez ga je mirno pogledal ter vrge na mizo srebrni dolar.

"Malo si upel svoje tri dame," se je nasmešnil Lesjakov obraz v čezdalje bolj sopnem nasmehu. "Najmanj petak bi lahko stavile."

"Pa ti stavi pet dolarjev — na svoje tri ase!" ga je hladno izsival Janez, prepričan, da Lesjak ne more imeti treh asov, kajti enega je imel sam, enega, se mu je zdelo, je pa videl pri Belokranju Mateju, ko je ta vrge svoje karte na kup. "Jaz se jih ne bojim!"

Lesjak je nekaj časa ostro, lokavo motril Janezov obraz. Potem je s tresočimi se rokami naštel na mizo šest dolarjev.

"Pet višje!"

Igralci so se zavzeli. Tako visoko ni nihče igral. Ali je Lesjak snorel?

(Dolje prihodnje.)

Mihevc Nace:

Jože in Rafka

Dolgo v noč sta kramljala Martin in žena. Naposled sta se sporazumela, da drugi dan Rafki povesta svoje mnenje.

Drugi dan je bila nedelja. Zupnik Hribar je pri deveti maši pridigal, kako se mlada dekleta potaplja v mestih, kako lahko verne so napram sladkim, hlapavskim besedam, izgubljajo svoje devišstvo, da same ne vedo kdaj ter se omadežujejo na svojem telesu in na svoji duši.

Rafka je verno poslušala zupnikove besede in si jih vklesala v srce. Ko pa pride domov in ji mati pove očetovo mnenje, je bila prav vesela in je očetu rekla:

"Če boš danes pisal teti, ponesem takoj pismo in jutri ga tebe dobi. Kajne, da boš pisal?"

Teta Zefa je v ponedeljek zjutraj prejela pismo ter stopila takoj v posredovalnico za službo na Miklošičevi cesti.

Tam je zvedela, da posredovalka išče prav tako deklo, kakor je Rafka, pa je pisala še isti dan, da naj Rafka takoj pride v Ljubljano.

Tretji dan se je Rafka že poslovila od svojih staršev. Oče ji je podal roko v slovo in ji rekel:

"Dekle, pridno bodi, pametno in na nas ne pozabi!"

Poslovila se je tudi pri mate-

ri. Ta jo je stiskala na prsi, ji svetovala, kako naj živi, da se naj ogiblje slabe družbe, posebno pa zapeljivcev.

"Pazi na svojo dušo in svoje telo, dekle!" Materi je zmanjkalo besed in še huje jo je pritiskala k sebi in z vročimi solzami je mečila nje polna rdeča liceca.

Rafka je pobrala svojo culo. Mati je komaj vstala in drsala do vrat, kjer je visel šegnanček ter Rafko še pokropila z blagoslovljeno vodo za odhodnico.

"Bog s teboj!" so bile zadnje materine besede.

Rafka ni bila še nikoli v Ljubljani. Ko je izstopila na glavnem kolodvoru, je plašno zrla okoli sebe. Šla je z drugimi ljudmi proti izhodu in na ulici je vprašala neko žensko, kje je Hrenova ulica. Ženska ji je pripovedovala kod in kam naj gre. Rafka je šla in šla in končno je našla svojo teto Zefo.

"Prav, prav, da si prišla. Zate sem dobila prav dobro službo. Takoj pojdeva tja; kar počakaj, da se oblečem."

Rafka je bila vesela in komaj je čakala, da sta odšli.

Teta Zefa in Rafka sta se predstavili pri posredovalki. Teta je plačala sto dolarjev. Posredovalka pa ji je izročila naslov in pisemce za gospoda direktorja.

Gospod direktor je Rafko s svojim strokovnjakim pogledom osvrnil in takoj mu je bila všeč. Nato pogleda še Zefo in jo vpraša:

"Kdo ste vi?"

"Njena teta sem. Izročili so mi jo, saj veste."

"Na, da razumem," je pripomnil direktor.

Rafka teh besed ni razumela. Teta Zefa pa ji je še rekla: "Če boš kdaj kaj prosta, pa me obišči," in nato je odšla.

Rafka se je kmalu udomačila. Gospod direktor je bil z njo zadovoljen in njegova žena jo je imela tudi rada. Tako je bilo vse v redu, dokler se ni v nasprotno stanovanje vselil gospod polkovnik.

Rafka je bila vsako drugo nedeljo prosta in vesele, kadar je bila prosta, je šla k teti Zefki ter sta kramljali ves popoldan o njenem domu nad Zalim Logom. Teta Zefa ji je dajala lepe nauke in jo vzgajala in vodila po pravi deviški poti.

Kri v Rafkinem telesu je pa začela revolucijonirati. Te revolucije krvi v mladem osebnostnem lepo razvitem telesu pa teta Zefa ni mogla ustaviti.

Gospod polkovnik Petrovič je imel slugo, južnega sina, ki se je rodil ob Noretvi. Lep, visok fant, zagorelih lic, črnih kodrastih las, šareh očmi, ki so vplivale kakor rentgenovi žarki, če so se kam uprle. Zato, ker je prišel na svet, je moral slušiti vojake. Jože Jeftinovič je moral za kazni, ker se ni zglašil ob pravem času k vojakom, odsluži svoj nominalni rok in še eno leto povrh za kašn.

Jože je bil spreten dečko, finih ma-

nir in so ga zaradi tega dodelili gospodu polkovniku za slugo.

Rafka je večkrat po večerih, kadar je imela čas, stala pri večnih vratih in ogledovala šetale po Aleksandrovi cesti. Nekeč jo opazi Jože; ko je šel mimo nje, je malo postal pri njej in jo tudi pogladil po licu med pogovorom.

"Kaj hočete od mene?" ga je Rafka napel osorno nahrulila.

Neumno vprašanje, kaj hoče. Kaj pa hoče mlad fant, ki mu vre kri po vsem telesu, ki mu kri revolucijonira kakor Rafki.

To, kar je Jože od Rafke hotel, to je internacionalno, to je prastaro, to ne pozna konfesije. Rafka je bila vzgojena v strogo krščanski gorenjski koči. Jože Jeftinovič je bil pa musliman, veroval je v drugega boga. Močnejša od obeh bogov je bila ljubezen, ki ne pozna nobenih verskih mej in nobenega jezika, nobenega dialekta in — tudi ne te Zefke.

Jože je prijel Rafko za roko, stiskal jo je za roko bolj in bolj, naposled vafikne Rafka: "O, je!" ni pa njegove roke izpuštila. Jože Jeftinovič ji je nekaj pripovedoval, Rafka ga ni razumela, le njegov šareni pogled je prodiral v nje plave oči in nje kri je postajala bolj in bolj nemirna, Jože jo je za vratom prišel božati in naposled jo tudi poljubil. Rafka ni še nikoli kdo pobožal, nikoli je še ni poljubil. Vse to je tako čudno vplivalo, tako kakor če upehanemu človeku zapihlja hladni veter.

Zmrznilo se je že, prižigalec cestnih svetilk je prižigal luči. Jože je Rafko potegnil za seboj in ona je šla. Šla sta v tivolaki dreved. Tam pri vrtljaku so pele orgle, bolj veselo, bolj poskočno so pele, kakor one orgle v cerkvi v Zalem Logu, ki jih je Rafka tolikokrat slišala. Vrtljak se je neprestano vrtil in orgle, ki so imele na vrhu polzlačen kip dive, so neprestano pele. Dekleta na konjih, fantje na njimi, ki so jih ukali za kri-

la, vse to je bilo Rafki jako všeč. Nikdar ni še videla kaj takega. Poleg vrtljaka je bila gugalnica. Tudi na gugalnici se je gugal polno dekle in fantje so poganjali čebelnice.

Rafka in Jože sta imela ene misli, oba bi šla tuda na vrtljak, ali Jože ni hotel niti pare v žepu. Pa kako ga niti ima, ko pa za cel mesec dobi kovača. Rafka pa tudi ni imela s seboj niti belica.

Stemnilo se je, po nebu so se pojavljale gosteje svede in tam proti Zalemu Logu je migljala večernica. Rafka jo je opazila in se spomnila, kolikokrat jo je gledala doma pred kočo in kako je mati nato rekla: "Otroci spati!" Jože je objel Rafko o koli pasu in tako sta šla, Rafka ni niti vedela, kam gresta. Šla sta okoli Rožnika; šla naprej po večni poti, kamor hodijo vsi oni, ki se nemo razumejo, vsi oni, ki jih vodi revolucijonirana kri, vsi oni, ki jih vodi samo srce in ne razum.

Ko sta bila že oddaljena od toka ljudi, ko nista slišala več šumeti potoka ljudi, sta sedla. Jože je jel Rafko strastno poljubljati. Spral je z njenega

Stemnilo se je, po nebu so se pojavljale gosteje svede in tam proti Zalemu Logu je migljala večernica. Rafka jo je opazila in se spomnila, kolikokrat jo je gledala doma pred kočo in kako je mati nato rekla: "Otroci spati!" Jože je objel Rafko o koli pasu in tako sta šla, Rafka ni niti vedela, kam gresta. Šla sta okoli Rožnika; šla naprej po večni poti, kamor hodijo vsi oni, ki se nemo razumejo, vsi oni, ki jih vodi revolucijonirana kri, vsi oni, ki jih vodi samo srce in ne razum.

Konec prihodnjic)

Ali ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za mal denar lahko pošljete svojem v domovino.

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (Sept. 30, 1932), pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Poslovite se pravočasno, da vam lista ne ustevismo. Ako lista ne prejmete, je mogoče ustavljeno, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavljeno vladnega zavezovalca, pišite nam dopisnice in navedite stari in novi naslov.

Nasli naročniki so vsi državni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$2.00 in za pol leta \$1.00. Člani S.N.P.J. doplačajo \$0.50 na leto, za pol leta \$0.25.

Za Evrope stane za pol leta \$4.50, za celo leto \$8.00. Tudi za Ameriko in Čino za leto \$7.50, za pol leta \$4.75, za št. za \$6.50.

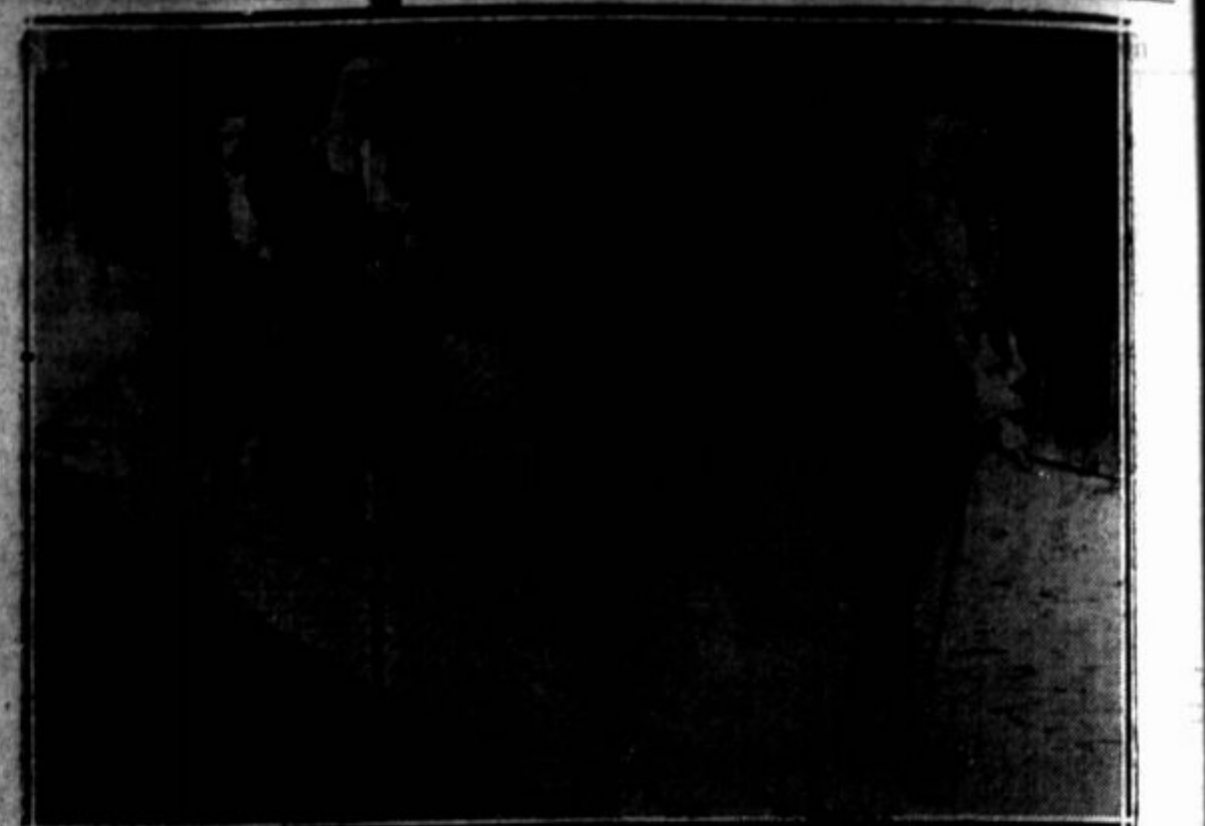
Za Evrope stane za pol leta \$4.50, za celo leto \$8.00. Tudi za Ameriko in Čino za leto \$7.50, za pol leta \$4.75, za št. za \$6.50.

Tudi za Ameriko in Čino za leto \$7.50, za pol leta \$4.75, za št. za \$6.50.

Mladinski list stane za celo leto \$1.50.

Upravištev "PROSVETA"

432 E. Lombard Ave., Chicago

Nekaj za kratak čas: otvoritev jesenskega zasedanja sodišč v Londonu. Vsako zasedanje se odpre s parado v kostumih in insignijami iz srednjega veka. Angličani imajo radi take ceremonije.

SMESNICE

Skrbna žena

Tako, žena, vračam se nazaj iz zavarovalnice. Dal sem se zavarovati za pol milijona.

Saj sem vedno trdila, da tako dobrega moža ni pod soncem. Zdaj te ne bo treba več svari, da je nevarno skakati med vožnje na tramvaj.

Zmešani pojmi

Mala Spelica je morala za domačo nalogo napisati imena vseh domačih živali. Med pisanjem je pa nenadoma skočila k mami, rekoč: Mamica, kakšen pa je dostojen izraz za svinjo?

Pogovor se je sukal okoli rojstnih dni.

Mala Anica: "Kdaj sem pa rojena?"

Oče: "7. novembra, moja draga?"

Anica: "To je pa imenitno — ravno na moj rojstni dan!"

BOŽIČNI IZLET v Jugoslavijo

Tak Božič kakor vsaki zameriti imeti, ako praznovanje praznišča s svojimi sosedami in prijatelji v stari domovini. Priročnega sprejema boste doživeli, samo pridružitve se enemu naših izletov pod očetovim vodstvom. Počitoma odhaja iz N. Y. v Yorka.

ALBERT BALLIN - 10. DECEMBRA
HAMBURG - 14. DECEMBRA

Doppel bente začnemo za božične svečanosti. Nagla vožnja iz Hamburga v kraj, kamor ste namenjeni. Posebni zastopniki naše proge bodo spremljali vsak izlet. Preskrbite si zgodaj prostore.

\$159 IS NEW YORK DO LJUBLJANE IN NAZAJ TRINJŠKI RAZRED \$159

Za nadaljna poiznala vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 N. MICHIGAN AVE., CHICAGO

TELEFON ROCKWELL 4004

TISKARNA S.N.P.J.

OPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabil in vevnice in obode, vizitnice, časopise, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIKA NA ČLANSTVO S.N.P.J.
DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa poiznala daje vodstvo tiskarne
Čena umerna, unijake dela prve vrste

ESITE po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue
CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTMENNA POJASNILA